

Magyarország élen járt a zsidó törvények meghozatalában

Budapest, 2012. november 28., szerda (MTI) - Magyarország élen járt a zsidó törvények meghozatalában a numerus clausus (zárt szám) törvény 1920-as megszavazásával az első világháború utáni Európában - mondta Karsai László, a Szegedi Tudományegyetem tanára egy kerekasztal-beszélgetésen Budapesten szerdán.

Kovács M. Mária történész Törvénytől sújtva - A numerus clausus Magyarországon, 1920-1945 című, újonnan megjelent könyve kapcsán tartott rendezvényen az egyetemi tanár felhívta a figyelmet arra: Teleki Pálnak nemcsak a felsőoktatásba felvehető hallgatók nemzetiségi arányát meghatározó numerus clausushoz, hanem az 1938-as úgynevezett első zsidótörvényhez is volt köze. A kötet fontos tanulságának nevezte, hogy 1920 és 1945 között a kontraszelekció folyamatos volt.

Karsai László kiemelte: 1940 nyara előtt a náci Németország semmiféle nyomást nem gyakorolt Magyarországra a tekintetben, hogy bevezessék a zsidóságot diszkrimináló további törvényeket, emiatt a magyar politikai elit némi késéssel, "lassan, félve, óvatosan követte a nagy német példát".

Mint közölte, a könyv bemutatja, hogy a numerus clausust gyakorlatilag soha nem vonták vissza, és a Horthy-korszakban végig jelen volt az antiszemitizmus akkor is, ha 1920 és 1938 között nem hoztak újabb zsidótörvényt. Emlékeztetett arra is, hogy a diákok mindvégig követelték az egyetemeken a "zsidó kvóta" betartását.

Úgy fogalmazott: a korabeli rendszer által hangoztatott mítosz szerint 1928-ban visszavonták a numerus clausust, holott a felvételi bizottságok továbbra is megvizsgálták a jelöltek felmenőit. Szavai szerint a numerus clausus megszavazásakor az akkori politikai elit "érezte, hogy valami

Írta: Wagner Tamás

2012. november 29. csütörtök, 13:54 - Módosítás: 2012. november 29. csütörtök, 14:00

---

disznóságot csinál", ami abból is lemérhető volt, hogy a kormány jelentős része és a nemzetgyűlés kétharmada nem vett részt a szavazáson.

Karsai László megjegyezte: a könyvben megjelenik a nőellenesség is, miszerint meg akarták akadályozni, hogy a nők továbbtanuljanak, e mögött pedig az a megfontolás rejlett, hogy az akkori tapasztalatok alapján a zsidó családok az átlagnál magasabb arányban küldték lányaikat egyetemekre.

Hozzátette: a Páva utcai Holokauszt Emlékközpontnak "fülsiketítően sikerült hallgatnia" a Gyöngyösi-ügyben, holott 2010-ben az intézmény előző vezetése alatt a részükről még voltak antiszemitizmus elleni fellépések.

György Péter esztéta annak a véleményének adott hangot, hogy a Horthy-korszakban egyfajta zavar volt tapasztalható, mert a dualizmus-kori elitnek szembe kellett néznie azzal, hogy 1920 után másfajta normarendszerben kellett élnie. Nem tudták, mit akarnak, csak azt, hogy a zsidó emberekkel "akarnak valami nagyon rosszat" csinálni - tette hozzá.

A jobbkios országgyűlési képviselő Gyöngyösi Mártont "neonáci aljadéknak" nevezte, hozzáfűzve: a könyv megmutatja annak az eredetét, "amelyben most élünk".

Véleménye szerint Teleki Pál miniszterelnök mélyen meggyőződéses, "tudományos rasszista" volt, Bethlen ugyanakkor nem volt egyáltalán rasszista.

Kovács M. Mária arról beszélt, hogy a könyvvel kifejezetten az volt a célja, hogy bizonyos szépítő mítoszokat eloszlasson, amelyek ráakódtak a numerus clausus törvényre.

Megemlítette, hogy Klebelsberg Kunó kultuszminisztert havonta váltakozva hívták hol filoszemitának, hol antiszemitának, mert álláspontja mindig más volt. A történész reményét fejezte ki, hogy a könyve kapcsán történészi vita alakul ki.